

התחתן - הרבנים אמרו לא

חלמה כלל על ניצול איחודן החוקי של תקנות הנשואין, כאשר נתקלה בבעיות שניצרו עליהן.

בשנה שעברה, בהגיע נשואיה לשמואל לוריא לשלב של כשלון, הופיעה אביגיל במשרד הרבנות, ביקשה גט. היא נדחתה. הסיבה: חוסר סיבה לכפות את הגירושין על הבעל.

שבועות מספר סובבה אביגיל על פתחי ידיים, ביקשה עצות. מישהו, הבקי בהלכי שולחן ערוך, המליץ על הדרך פשוטה: אביגיל גיל הופיעה שנית במשרד הרבנות, הפעם הודיעה תוך בקיאות בחוק הדתי, שיש לה חבר חדש אנו היא נגשת קבועות. הרבנות הראשית כינסה את בית הדין, פסקה גט לאביגיל. אך היא לא שכה לציון בתעודת הגירושין הערה גורלית, בהסתמכה על סעיף בהלכות שולחן ערוך, לפיו אסור על האשה להינשא לגבר שהיה מאהבה בהיותה נשואה לאחר וגרם לגירושין.

הניסוח הרבני: "משום עיגיה נתנה בא-חר".

אילו היתה אביגיל מתיחסת ברצינות אל ההערה, ייתכן שלא היתה מוצאת טעם רב בגירושין. אך היא עמדה במהרה על טעותה. שבועות מספר אחר מתן הגירושין הופיעה אביגיל שנית במשרד הרבנות הראשית, בי לוחית בחור אדמוני, ממושקף. היה זה מיכאל יובל, יליד הארץ, תלמיד הנדסה בטכניון החיפאי.

שום יחסי מין. הווג הצעיר ביקש דבר שישם הוק בעולם, פרט לתקנה יהודית דתית, לא יכול לשלול איתו ממנו. הוא ביקש להתחתן. תשובת הרבנות לא היתה מפולפלת מעיקרה, היתה פשוטה מן הבקשה. בספרים הופיע שמו של מיכאל כמאהב שגרם לפירוד נשואיה הקודמים של האשה.

לפיכך גורה הרבנות על אביגיל לחפש לעצמה בעל שיתאים לתקנות אמוראי התלמוד. לא עזרה טענתה העיקשת של אביגיל שלא קיימה שום יחסי מין עם מיכאל בזמן נשואיה, השתמשה בכך רק כאמתלה להשגת גט. זו היתה מהלומה ראשונה. הווג המסכן התרוצץ בין משרדים, דפק באגרופים על שולחנות. דבר לא הועיל. הרבנות הראשית שליו ועד הקהילה היא ממלכה אדירה וחור קית, שלוחותיה רבות השפעה. מאז זכתה בתוקף של סמכות בלעדית (המוגבלת לה בלבד) מידי ממשלת המנדט בענייני נשואין, גירושין, אישור צוואות ומוזנות, הקפידה לכוף את רצונה על חברי העדה היהודית (הבאור החוקי: כל מי שרשום בפנקס כניסת ישראל). יחיד סגולה, אשר שכם לא הופיע מטעמים שונים בפנקסי כניסת ישראל, יכלו לאושרם, לפנות אל בית המשפט המיוחד כדי להחליט במחלוקות שנגעו לחוק האישות.

על סף היאוש נצוצה תקוה. ביגי ומיכאל שמעו על הרב התל-אביבי יהודה מאיר הר סאי, 75, (אחד מעשרות הרבנים שהוסמכו בחוץ-לארץ אך שלא מונו עליהם הרבנות הראשית). ביניהם לבין ועד הקהילה מתנהל זה שנים מאבק בלתי-נעים שמקורו בסכסוכים ממושכים בין הרבנות הראשית ואגודת ישי-ראל.

הנשואין אינם תיכסים. בנוכחות הורי הווג, כות וכדין, הישיט מיכאל את סבעת הקידושין תחת ההופה אותה ערך הרב הדסאי. למחרת נכנס הווג לדירתו ברחוב אהרן-העם, תל-אביב, ההל מקיים חיי משפחה, להציג זה את זה כבעל ואשה.

כשתפנה, פנה לקיום חובותיו האזרחיות המשתפפות. התחנה הראשונה היה משרד החוץ שלא חייך באמירת ג'יליטוב לזוג שבא לתבוע את שינוי מעמדו האזרחי בתעודות הרישום והזהות. במקום זה, הרצין את פניו הודיע פשוטות שבעיניו, כמו בעיני משרד הדתות, אביגיל אינה אביגיל יובל כל עיקרה. במלים רבניות: "נשואיהם אינם תיכסים". במשרד האספקה, אליו הופיעו לקבלת פני קסי מוון ותלושי מצרכים מיוחדים, זכו ל-תגובה שאלצה אותם לוותר על פנייתם ל-משרד הפנים בראשו עומד שר דתי, כדי לקבל דרכון משותף ליציאה למסע השתל-נות. זכויותיהם האזרחיות המשותפות וה-פשוטות ביותר בטלו.

אולם חוסר תלושי מוון, תעודות זהות ודרכון, לא הצליחו להסיר את טבעות הנשואין מאצבעות הווג. מה להם ולכל זה? למי הזכות לצנוע בעדם קיום חיי משפחה אם כל אחד מהם רוצה בכך? הם נפלו קרבן לתקנות חסרות-תוקף חוקי אשר איל-מלא היו קיימות, לא היה כל צורך במנגנון עצום של רבנים וכיוצא בהם, לשמירה על-

שליחת חיצים חדים. בהופיעו על דוכן העדים, התמך הרב יהודה מאיר הדסאי, (למטה) על ספר יחוס רבני, בו סטר את טענות משרד הדתות והרבנות הראשית, שהחליטו לדעתו, למנוע הרב הישיש שזכה הודות לשיבתו בכסא מיוחד, הפך מעד לנאשם, שעה שהיועצים המשפטיים של הממשלה ומשרד הדתות, שלחו אליו חיצים חדים.

זניח. עורך-הדין הצעיר וגבה הקומה, זיהספר למשפטים של ממשלת פלשתינה, בין לילה, כאשר התייצב לימין אביגיל נועת יד, מול פני השופט, את התיאוריה וולה לחולל מהפכה בנוהג הנשואים.

זוני וחירור וממורס-עצבים, הופיע מיכאל בר עיי המדינה והרבנות, יחיד לאולם ביגיל נשאה בביתם, מוזכרת, נפלה הקרה וחובש הכיפה, של משרד הדתות, ר (ישכר) דוב בר, (ימין), הופיע לבית רכידין שחורה, אך חסר יפוי כוח להופי ליגלוג, אותן שלח אל הרב הדסאי ודיר-את היועץ המשפטי של ממשלת ישראל.